

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

9. - 15. septembar 2017. godine

Bilten broj 37/2017

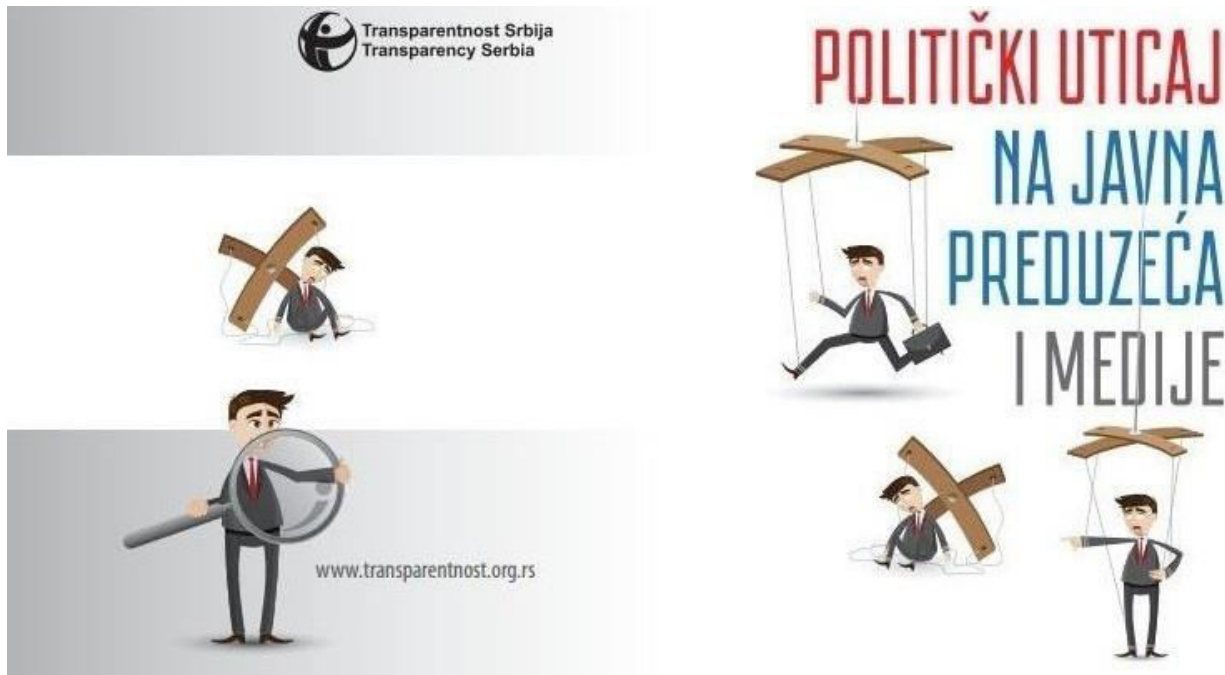
Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	3
Uticaj partija na izbor Saveta DRI.....	3
Državni funkcioneri u stranačkoj kampanji.....	3
Nepotpuna i varljiva statistika antikorupcije	4
Kakav je program nove direktorke Agencije	5
Nova komisija.....	5
Vučić samo u bezbednim bibliotekama	7
Konferencije	10
Politički uticaj na javna preduzeća i medije	10
Debata o oglašavanju institucija javnog sektora.....	13
Antikorupcijsko savetovalište ALAC.....	15
Nadogradnja.....	15
Javna nabavka	15
Mediji	16
Pravobranilaštvo ne čita podneske koje šalje sudu	16
Umesto raspisivanja konkursa, Srbija deceniju u v.d. stanju	18
Predsednik Skupštine Grada na otvaranju novog prostora privatne novosadske poliklinike	19

Aktivnosti

Ove nedelje predstavili smo naše istraživanje o sprovođenju Zakona o javnim preduzećima. Organizovali smo i debatu o uređenju oglašavanja javnog sektora. O oba događaja, više u poglavlju "Konferencije".

Programski direktor TS Nemanja Nenadić bio je u petak na sastanku sa evropskim komesarom za susedske odnose i proširenje Johannesom Hanom. Reč je o sastanku Hana sa predstavnicima Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji, u okviru njegove zvanične posete Srbiji. On je održao opredavanje na temu „EU i Srbija: Strateško partnerstvo za budućnost“, nakon čega je odgovarao na pitanja učesnika. Zbog kratkog vremena koje je bilo predviđeno za pitanja i velikog interesovanja prisutnih, Nenadić nije bio u prilici da postavi sledeće pitanje komesaru Hanu u vezi sa njegovim izlaganjem:

„U Srbiji usled odsustva volje da se zakoni primene, a ne samo usled nedovoljnih kapaciteta, vladavina prava nije u potpunosti obezbeđena i preuzete obaveze iz akcionih planova evropskih integracija u velikoj meri nisu ispunjene (npr. gotovo 50% kad je reč o borbi protiv korupcije). EU zvaničnici ističu značaj vladavine prava i borbe protiv korupcije za pridruživanje, a istovremeno hvale srpske vlasti, koji te zakone ne primenjuju i planove ne ostvaruju, zbog posvećenosti EU integracijama i reformama. Građani to vide i zato je i nama koji promoviramo EU integracije kao nešto što koristi Srbiji upravo zbog izgradnje vladavine prava teško da objasnimo šta je stvarno stav EU. Da li će za ulazak Srbije u EU kriterijum uspeha biti 100% ispunjenja planova i sprovođenja zakona i ako da, da li je takav stav jasno saopšten vlastima u Srbiji?“

Saradnik TS Rade Đuric razgovarao je sa studentima stipendistima Nemačke akademske fondacije iz Bona. Najpre ih je upoznao sa radom naše organizacije i sadašnjim projektima a potom izložio trenutno stanje u antikorupcijskoj borbi u Srbiji. Trideset studenata su bili veoma zainteresovani za dešavanja u Srbiji a naročito u vezi sa projektima javno-privatnih partnerstava, poput Beograda na vodi, u vezi sa nadležnostima i dostignućima nezavisnih institucija, posebno ombudsmana, ali i za stanje u medijima i neregularnosti u vezi sa izborima za predsednika. Studenti su pokazali zavidno poznavanje situacije na Balkanu i Srbiji.

Naše Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) je tokom prošle nedelje primilo 11 telefonskih poziva na besplatni broj 0800 081 081, a još sedam slučajeva otvorili smo na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs, poštom, kroz poruke na našoj FB stranici ili na osnovu informacija pronađenih na internetu i u pres klipingu.

Na Fejsbuk stranici TS u protekloj nedelji objavili smo 12 komentara u vezi sa antikorupcijskim temama, linkova i vesti. Na sajt smo postavili 15 tekstova, obaveštenja i dokumenata. U medijima su u prošloj sedmici objavljene 33 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Uticaj partija na izbor Saveta DRI

14. septembar 2017.

Mandat članova Saveta Državne revizorske institucije ističe za 10 dana, a prema navodima medija procedura za izbor novih članova još nije pokrenuta. Iako je jasno da bez političke podrške većine, ili makar prećutnog pristanka, nije moguće izabrati ni jednog nosioca javne funkcije u Skupštini, loše je ako je ceo proces od predloga do izbora u rukama stranaka.

Zbog toga bi, i kada je reč o članovima Saveta DRI i o svim drugim javnim funkcijama trebalo makar u početnoj fazi omogućiti da kandidati ne budu označeni kao predlog neke stranke ili poslaničke grupe. Jedna od ideja je model izbora koji predviđa Zakon o javnim nabavkama za izbor članova Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki. Oni se javljaju na otvoreni konkurs. To omogućava da se makar među kandidatima nađu i oni koji ne uživaju inicijalno podršku ni jedne stranke, čime, makar hipotetički, stižu mogućnost da u razgovoru uvere narodne poslanike da su baš oni najbolji izbor za tu funkciju.

Zakon o DRI propisuje, međutim, da "predsednika, potpredsednika i članove Saveta bira i razrešava Skupština, većinom glasova svih narodnih poslanika, na predlog nadležnog radnog tela Skupštine" (skupštinskog odbora). Odbor "razmatra kandidature, utvrđuje ispunjenost uslova određenih ovim zakonom i utvrđuje listu kandidata koju dostavlja Skupštini. Predlog kandidature mora biti obrazložen, sa priloženom izjavom kandidata u pisanom obliku da prihvata kandidaturu".

TS je na ovaj nedostatak ukazala još 2011. i 2015. godine, u Procenama sistema društvenog integriteta: "Najveći nedostatak u Zakonu koji može da ugrozi nezavisnost Institucije jeste način izbora predsednika i članova Saveta DRI - predlažu ih predstavnici partija u skupštinskom odboru, a bira ih parlament. Na ovaj način lična nezavisnost nije obezbeđena i zavisi od odnosa snaga u Skupštini".

Državni funkcioneri u stranačkoj kampanji

15. septembar 2017.

Državni funkcioneri često nastupaju kao stranački kadrovi i to ne samo u izbornoj kampanji. Gradski menadžer Beograda Goran Vesić je tako, na gradilištu kineskog kulturnog centra, novinarima i stranoj delegaciji pojasnio ko gradi u prestonici: "Srpska napredna stranka iza sebe ima rezultate, za ove tri i po godine smo uradili u Beogradu više nego što je urađeno decenijama unazad".

Vesić: SNS Beograđanima nudi viziju

Beograd -- Gradski menadžer Goran Vesić izjavio je danas da se "ne priprema" za ulogu gradonačelnika jer je to politička odluka koju on ne donosi.

IZVOR: BETA | SREDA, 13.09.2017. | 14:13

Preporučeno 0 Podjeli Tvrđi Podeli

Međutim, on dodaje da Srpska napredna stranka Beograđanima na narednim

Ministar Nebojša Stefanović ove nedelje je "zamenom" stranačke i državne funkcije opravdao to što je u aprilu, na konferenciji u ministarstvu, pokazivao fotografije pojedinih učesnika tadašnjih uličnih protesta u Beogradu.

"Ja sam to dao kao funkcioner Srpske napredne stranke i to sam video i naučio sam od naših kolega iz Evrope. Oni kažu mi imamo dva šešira, sad govorim sa mojim drugim šešikom. To sam naučio od njih i sad govorim kao ministar, a zakon kaže da samo treba da bude jasno diferencirano da li govorite kao političar ili kao stranački funkcioner, objasnio je Stefanović.

Menjanjem šešira Stefanović je, objašnjavaju u Transparentnosti Srbija, zadovoljio samo jedan zakonski kriterijum - naglasio u kom svojstvu govori. "Sporno je da li je zadovoljio i drugi. Da li, drugim rečima, on uopšte sme da u prostorijama državnog organa u prilici koja se tiče nekih aktivnosti ministra istovremeno daje neke izjave koje se odnose samo na politička pitanja", kaže Nemanja Nenadić za TV N1.

Što se tiče Gorana Vesića, on nije ispunio nijedan od pomenutih kriterijuma, pa Transparentnost Srbija očekuje da reaguje Agencije za borbu protiv korupcije i utvrdi da li je gradski menadžer prekršio zakon.

Nepotpuna i varljiva statistika antikorupcije

14. septembar 2017.

Objavljivanje statističkih podataka o korupciji i borbi protiv korupcije može da navede na pogrešan trag, čak i kada su dostupne sve prikupljene informacije, a ne postoji želja za manipulacijom. U Srbiji je problem što se podaci prikupljaju po različitim metodologijama i što ne postoji praksa redovnog objavljivanja.

Retka prilika da se čuju neke informacije jeste predstavljanje periodičnih izveštaja o radu Ministarstva unutrašnjih poslova pred resornim odborom. (<https://goo.gl/e5DYX1>)

Stefanović: Policija za šest meseci zaplenila preko dve tone narkotika i otkrila 3.441 krivično delo u vezi sa opojnim drogama
13.09.2017.

Potpredsednik Vlade Republike Srbije i ministar unutrašnjih poslova dr Nebojša Stefanović, predstavljajući pred Odborom za za odbranu i unutrašnje poslove Skupštine Srbije izveštaj o radu Ministarstva unutrašnjih poslova, izjavio je danas da je policija u prvih šest meseci ove godine zaplenila dve tone i 135 kilograma narkotika i 274.648 komada droge, trostruko više u odnosu na isti period prošle godine, kada je zaplenjeno oko 702,5 kilograma...

Mediji naklonjeni vlasti su odabrali da u prvi plan istaknu podatke o smanjenju kriminala, koji se odnose na manji zabeleženi broj (11,8 %) imovinskih krivičnih dela u prvom polugodištu 2017, kao i smanjenje broja krivičnih dela protiv života i tela, za 8,8 odsto. O korupciji se manje pisalo, ali informacija ipak postoji na sajtu Ministarstva: „Stefanović je naveo da je u izveštajnom periodu policija otkrila 876 krivičnih dela među kojima prevladavaju zloupotreba položaja odgovornog lica, zloupotreba službenog položaja, zloupotreba ovlašćenja u privredi, primanje i davanje mita, trgovina uticajem. On je dodao i da je policija podnela 504 krivične prijave za koruptivna krivična dela protiv 706 osoba.“ Iz ovoga se vidi da policija u svojim statistikama borbe protiv korupcije pod tim pojmom i dalje podrazumeva i krivična dela koja ne pripadaju ovoj grupi, uključujući i ona zbog kojih je nekoliko puta menjan Krivični zakonik – upravo zato da se privredni kriminal ne bi mešao sa korupcijom (zloupotreba položaja odgovornog lica, zloupotreba ovlašćenja u privredi).

Ostaje nepoznato koliko se otkrivenih krivičnih dela odnosi na pravu korupciju.

Za razliku od imovinskih i nasilnih krivičnih dela, u pogledu korupcije je izostalo bilo kakvo poređenje sa prethodnim stanjem. Podsećamo da je na konferenciji održanoj 9. decembra 2016. godine isti ministar saopštio da je u toj (gotovo celoj) 2016. godini, MUP podneo krivične prijave protiv 1056 osoba za 1611 krivičnih dela sa elementom korupcije. (<https://goo.gl/KkAw9A>)

To bi moglo da znači da je u prvoj polovini 2017. učinak u otkrivanju ovih krivičnih dela bio lošiji nego godinu dana ranije. Za razliku od ubistava i razbojništava, za koja se uglavnom brzo sazna, ali se počinioci nekada dugo traže, kod koruptivnih krivičnih dela je mnogo veći problem to što velika većina uopšte nije prijavljena, pa zato veći broj slučajeva treba smatrati uspehom a ne obrnuto.

Više puta smo do sada pokazali da postoji ozbiljan problem neuporedivosti statistika koje koriste različiti državni organi, pa čak i isti državni organi u raznim periodima. Još veći problem predstavlja to što ne postoji praksa policije, javnih tužilaštava i sudova (odnosno Ministarstva pravde) da objavljuju objedinjenu statistiku ove vrste kriminala, koja bi mogla da posluži za praćenje efekata tih mera.

Kad je reč o Ministarstvu unutrašnjih poslova, problem je što čak i informacije koje su objavljene na jednom mestu (u ovom slučaju u sekciji vesti), nisu dostupne na mestu gde bi trebalo da budu dostupne čitaocima koji žele da pročitaju detaljnije podatke i sami izvedu zaključke – u rubrici „izveštaji“ (<https://goo.gl/Phb1f6>).

Kakav je program nove direktorke Agencije

11. septembar 2017.

Transparentnost Srbija čestitala je gospođi Majdi Kršikapi izbor na mesto direktora Agencije za borbu protiv korupcije. TS je imala priliku da uspešno sarađuje sa gospođom Kršikapa prilikom prikupljanja potrebnih podataka za izradu Studije "Procena sistema društvenog integriteta 2015", za poglavlje "Pravosuđe", u vreme kada je ona bila sekretar Visokog saveta sudstva.

Kako je o kandidatkinji, odnosno o direktorki, objavljena samo [radna biografija](#), iz koje se ne vidi jasno u kojoj se meri nova direktorka ranije bavila pitanjima iz nadležnosti Agencije za borbu protiv korupcije i da nije poznata široj javnosti, bilo bi dobro da Odbor Agencije objavi informacije o programu rada za koji je dobila podršku Odbora (ukoliko su kandidati izlagali programe tokom konkursa), ili da sama nova direktorka ukaže na to kako vidi prioritete u svom radu. Takođe, Odbor Agencije bi, pored šture informacije o izboru direktorke trebalo da iznese i dodatne podatke o broju kandidata i o merilima koja su primenjena prilikom izbora.

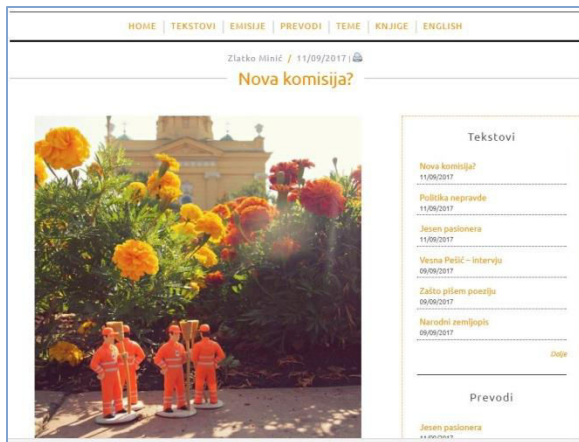
Nova komisija

12. septembar 2017.

Objavljeno je, i to u formi „novinarskog saznanja“, da je Ministarstvo zdravlja formiralo Komisiju za borbu protiv korupcije i petočlani antikorupcijski tim.

Na sajtu Ministarstva zdravlja, a ni u Službenom glasniku, ne mogu se naći bilo kakvi podaci o ovim telima: njihov sastav, zadaci... Zbog toga se sada o svrsi ovih tela može nagađati samo na osnovu izjave predsednice Komisije, koja je u istoj vesti u kojoj su objavljena „saznanja“ potvrdila tačnost tih „saznanja“ i navela čime bi komisija trebalo da se bavi.

Vesna Dimitrijević iz Ministarstva unutrašnjih poslova pobrojala je u izjavi za Blic kao zadatke komisije na čijem je čelu: provere lista čekanja na operacije, povezanost medicinskih radnika u državnim ustanovama sa kolegama u privatnoj praksi da bi se ustanovilo da li postoji slanje pacijenata u privatnu kliniku ili laboratoriju, odnosno da li se namešta posao privatnim ordinacijama i bolnicama, zatim sprega farmaceutske industrije i lekara – promovisanje lekova određenih proizvođača zarad koristi, te „pojačana kontrola velikih javnih nabavki prilikom kupovine medicinske opreme, lekova, sanitetskog materijala, izvođenja građevinskih radova“.

Ona je naglasila da „nijedan dinar budžetskih para neće smeti da se potroši a da se ne zna za šta je potrošen“. Sasvim u skladu sa [izjavom](#) ministra zdravlja od pre četiri meseca da građane „niko ne sme da potkrada“.

Ako su to zadaci Komisije, ona bi za početak mogla da u okviru kontrole javnih nabavki proveriti kako je potrošeno 770 miliona dinara za krečenje zdravstvenih objekata i renoviranje toaleta. Reč je o slučaju iz decembra 2015. godine, kada je Transparentnost Srbija [utvrdila](#) niz nepravilnosti u javnoj nabavci koju je sprovelo Ministarstvo zdravlja, argumentovano i dokumentovano ukazala na njih, ali je ministar samo odgovorio da je sve bilo transparentno.

Nepravilnosti i jesu utvrđene upravo zahvaljujući transparentnosti, ali nema podataka da je posle ministrove konstatacije bilo šta učinjeno.

Komisija bi takođe mogla da proveriti i šta se desilo sa izveštajima koje je u četiri prethodne godine konsultantska kuća, [angažovana](#) da (po visokoj ceni) nadzire rekonstrukciju Kliničkog centra Niš slala Ministarstvu zdravlja. Da li su konsultanti upozoravali da rekonstrukcija kasni? Da li je neko čitao izveštaje? Ako nisu upozoravali, zbog čega ugovor sa konsultantskom kućom nije raskinut, a ako jesu, da li je neko u ministarstvu reagovao? Ako nije reagovao, da li je odgovarao?

U krajnjem slučaju, ako je neko građane „potkradao“, kako je izjavio ministar, ko je to bio? Je li odgovarao?

Komisija bi mogla da proveriti i kako je nabavka opreme za Klinički centar Niš sprovedena iako nije planirana, te je na kraju Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki [poništila](#) postupak, ali je de facto oprema nabavljena i plaćena iako nabavka de iure [nije postojala](#). Da li je neko odgovarao?

Pred specijalnom antikorupcijskom zdravstvenom komisijom je očigledno mnogo posla, pa se postavlja pitanje da li će jedno takvo ad hoc telo moći da ga obavi.

Kao što se postavlja pitanje zbog čega se uopšte formira posebno telo ukoliko već postoje nadležni organi koji bi svim pobrojanim poslovima morali da se bave i da međusobno sarađuju, bez postojanja posebnih koordinatora ili inter-resornih komisija.

Možda bi prvi zadatak Komisije, kad je već formirana (ukoliko jeste formirana i ako se ne radi samo o najavi, s obzirom na to da zvaničnih podataka o formiranju nema) bio da utvrdi kakvo je stanje u pobrojanim oblastima. Utoliko pre što je sve ono o čemu je gospođa Dimitrijević govorila za Blic konstatovano u Izveštaju Agencije o oblicima, uzrocima i rizicima korupcije u sistemu zdravstva iz 2012. godine, a potom i u Nacionalnoj strategiji za borbu protiv korupcije iz 2013. godine:

„Polje rizika na korupciju predstavljaju javne nabavke, dopunski rad lekara, trošenje sredstava (iz budžeta ili donacija), primanje poklona, sukob interesa, liste čekanja, pružanje vanstandardnih usluga, odnos između farmaceutskih kuća i lekara, prijem u radni odnos zdravstvenih radnika i saradnika.“

To što je konstatovano, pretočeno je i u konkretne zdatake, sa rokovima i odgovornima za ispunjavanje obaveza. Gotovo svi rokovi su davno prošli, a za neispunjavanje obaveza niko nije odgovarao.

(Tekst je objavljen na sajtu Peščanika: <http://pescanik.net/nova-komisija/>)

Vučić samo u bezbednim bibliotekama

9. septembar 2017.

Agencija za borbu protiv korupcije [utvrdila](#) je da Aleksandar Vučić nije prekršio odredbu Zakona koja zabranjuje korišćenje javnih resursa za partijsku promociju kada je snimio predizborni spot u biblioteci Narodne skupštine, piše BIRN.

Agencija je donela ovakav zaključak posle postupka koji je vodila na osnovu pitanja koje joj je BIRN uputio 20. marta 2017. godine, nakon što su se pojavile indicije da je stranački predizborni spot, u kojem Vučić svojoj nastavnici Nadi "Ajkuli" vraća knjigu pozajmljenu pre 35 godina, snimljen u biblioteci Narodne skupštine Republike Srbije.

JAVNO. ISTRAŽIVANJA ANALIZE VESTI BAZE PODATAKA

Štićena lica mogu da snimaju spotove u Skupštini Srbije

Agencija za borbu protiv korupcije utvrdila je da Aleksandar Vučić nije prekršio odredbu Zakona koja zabranjuje korišćenje javnih resursa za partijsku promociju kada je snimio predizborni spot u biblioteci Narodne skupštine

Kako član 29. Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije u stavu 2. propisuje da "funkcioner ne može da koristi javne resurse i skupove na kojima učestvuje i susrete koje ima u svojstvu funkcionera, za promociju političkih stranaka, odnosno političkih subjekata", BIRN je poslao upit Agenciji da li je u konkretnom slučaju Zakon prekršen.

Posle više od pet meseci stigao je odgovor u kom se navodi da "Narodna skupština ne može izdavati prostorije u zakup, niti zaključivati komercijalne ugovore u tu svrhu, i na taj način ostvarivati sopstveni prihod..."

Međutim, uprkos tome i konstataciji da član 29. Zakona ne dozvoljava korišćenje javnih resursa za stranačku promociju, Agencija u dopisu upućenom BIRN-u koji je potpisala v.d. direktora Verka Atanasković, tvrdi da "u konkretnom slučaju nema osnova za odlučivanje o postojanju povrede odredaba Zakona o Agenciji."

U objašnjenju se navodi da se Agencija poziva na dopis koji joj je Skupština uputila u aprilu ove godine, nakon pokretanja postupka provere, u kom se poziva na stav 3. istog člana Zakona o Agenciji koji predviđa izuzetke: "Funkcioner može da koristi javne resurse radi zaštite lične bezbednosti, ukoliko je takva upotreba javnih resursa uređena propisima iz te oblasti ili odlukom službi koje se staraju o bezbednosti funkcionera".

Dalje, navodi se da na osnovu Uredbe o određivanju poslova bezbednosne zaštite određenih lica i objekata, predsednik Vlade ima pravo na bezbednosnu zaštitu i da je pod bezbednosnom zaštitom i zgrada Narodne skupštine.

"Imajući u vidu da je Uredbom uređeno pitanje bezbednosne zaštite određenih lica i objekata, kao i nespornu činjenicu da je Aleksandar Vučić tokom vršenja javne funkcije predsednika Vlade imao pravo na bezbednosnu zaštitu, pa samim tim je to pravo imao i tokom snimanja navedenog spota u Biblioteci koja je u krugu objekata koji imaju bezbednosnu zaštitu", zaključuje se u dopisu Agencije BIRN-u.

Nenadić: Vučić bi bio zaštićen i u nekoj drugoj biblioteci

Nemanja Nenadić iz Transparentnosti Srbija ocenjuje da stav Agencije za borbu protiv korupcije nije valjano obrazložen.

[Stav Agencije](#) možda jeste ispravan, ali je nepotpuno obrazložen. U ovom slučaju okolnost da je Vučić kao premijer uživao bezbednosnu zaštitu i da se objekat Narodne skupštine bezbednosno štiti, nisu od značaja za utvrđivanje poštovanja zakona. Van svake sumnje je da bi Vučić uživao bezbednosnu zaštitu i da je spot, umesto u skupštinskoj biblioteci, snimao u nekoj javnoj biblioteci koja se inače ne štiti, ili u biblioteci nekog fakulteta u privatnom vlasništvu. Za utvrđivanje da li je Zakon poštovan nije od značaja ni činjenica da Narodna skupština inače ne iznajmljuje svoje prostorije u **komercijalne svrhe**. Suštinsko je pitanje da li ih ona inače iznajmljuje (bez naknade ili uz naknadu) onome ko poželi da u tim prostorijama vrši snimanje, ili je to učinjeno samo u ovom slučaju.

U ovom slučaju je jedan predsednički kandidat dobio od Narodne skupštine mogućnost korišćenja javnih resursa, a pitanje je da li drugi nisu imali tu mogućnost ili je samo nisu koristili. Takve besplatne usluge su na osnovu Zakona o finansiranju političkih subjekata (član 6) dopuštene jedino ako su pod jednakim uslovima na raspolaganju svim političkim subjektima i ako je posebnim propisom (nekim skupštinskim aktom u ovom slučaju) uređeno pružanje takve usluge. Kada dobije besplatnu uslugu od državnog organ, politički subjekt (u ovom slučaju SNS koja je predložila Vučića za predsednika), to mora da navede u izveštaju o troškovima kampanje.

Dakle, u konkretnom slučaju bi moglo da se desi i da je stav Agencije ispravan, u smislu da Vučić kao bivši predsednik Vlade nije povredio Zakon (o Agenciji za borbu protiv korupcije) koristeći nezakonito javne resurse, a da istovremeno, u vezi sa celim slučajem, postoji kršenje drugog zakona – o finansiranju političkih subjekata, i to od strane Narodne skupštine i SNS kao stranke. Skupština bi prekršila zakon ako je biblioteku dala na korišćenje bez akta koji uređuje da se to čini besplatno svim političkim subjektima, a SNS ukoliko nije navela ovu besplatnu ulogu u svom finansijskom izveštaju. Imajući sve ovo u vidu, mislim da je u obrazloženju svog odgovora Agencija trebalo da bolje objasni zbog čega smatraju da Aleksandar Vučić nije prekršio zakon. Na primer, da ukažu na to da prostorije Narodne skupštine nisu resursi o čijem korišćenju je odlučivao on kao predsednik Vlade Srbije u to vreme, već da o tome odlučuju skupštinski rukovodioci. Pored toga, pogotovo kada se uzme u obzir da je Agencija za borbu protiv korupcije takođe nadležna za kontrolu primene Zakona o finansiranju političkih subjekata, bilo bi dobro da je odgovor Agencije upotpunjen i informacijom o tome da li se razmatra moguće kršenje tog zakona u vezi sa snimanjem ovog predizbornog spota.

Nije pominjao stranku, pa nije prekršio zakon

Pored toga, Agencija je [utvrdila](#) i da Aleksandar Vučić nije prekršio Zakon ni u više javnih nastupa tokom predizborne kampanje, kao na primer prilikom posete Federike Mogerini Narodnoj skupštini, prilikom službenih poseta Velikoj Plani, novom centru kompanije Etihad i privatnom gazdinstvu Ćirić Agro u Titelu.

Agencija je zauzela stav da prilikom davanja izjava Vučić nije promovisao političku partiju kojoj pripada i njen program niti je u ovim situacijama naveo ime stranke čiji je predsednik, što bi predstavljalo povredu zakona.

Na isti način ocenjena je i Vučićeva izjava bečkom Standardu u kojem je rekao da je odluku o kandidaturi na predsedničkim izborima doneo zbog stabilnosti u zemlji i naveo da bi u protivnom bila velika verovatnoća da SNS izgubi izbore, čime bi se dozvolilo nekim ljudima da vrata zemlju u prošlost...“

Prema tumačenju koje je dostavljeno BIRN-u, u ovom slučaju radi se o odgovoru na novinarsko pitanje, čime nije prekršen zakon.

Konferencije

Politički uticaj na javna preduzeća i medije

15. septembra 2017.

Transparentnost Srbija je istraživala sprovođenje Zakona o javnim preduzećima iz 2016¹. Analizirana je profesionalizacija upravljanja javnim preduzećima, kroz izbor direktora i nadzornih odbora, transparentnost njihovog rada, kao i odnos javnih preduzeća sa medijima, gde su posmatrani troškovi za oglašavanje, sponzorstva i donacije i prateća obrazloženja. Istraživanje su na konferenciji za novinare u Medija centru predstavili prof Vladimir Goati, Nemanja Nenadić i Zlatko Minić

Rezultati istraživanja ukazuju da **glavni cilj donošenja ovog zakona - profesionalizacija upravljanja javnim preduzećima i njihova departizacija - nije ostvaren.**

Iako je zakonski rok za okončanje konkursa za izbor direktora istekao u martu 2017, pola godine kasnije, na čelu gotovo svih posmatranih republičkih preduzeća su bili vršioци dužnosti. Rukovodioci lokalnih javnih preduzeća su mahom postavljeni na konkursima 2013, kada su u lokalnim medijima jasno identifikovani kao "stranački kandidati". U nadzornim odborima 29 od 30 posmatranih javnih preduzeća sede članovi za koje se iz dostupnih biografija ne može ustanoviti da li su kvalifikovani, ili je čak jasno da ne ispunjavaju zakonske uslove.

Transparentnost je oblast u kojoj je **ostvaren napredak, postepen**, tokom prethodnih 18 meseci, barem na posmatranom uzorku, na šta je uticalo i naše istraživanje. Tako, na početku posmatranja samo jedno od 30 javnih preduzeća (JP) je imalo objavljeno sva dokumenta i informacije koji su po Zakonu obavezni (planovi, izveštaji, biografije itd). Nakon brojnih dopisa koje smo upućivali javnim preduzećima i njihovim osnivačima, na kraju monitoringa sve obaveze ispunjava osam preduzeća, a kod još desetak uspostavljen je sistem redovnog objavljivanja, ali se sa pojedinim dokumentima kasni. TS je upozorila skupštine opština da neka lokalna javna preduzeća nemaju ni sajt, a resorno ministarstvo smo pozvali da ukažu svim jedinicama lokalne samouprave na zakonske obaveze i propisane kazne.

Što se tiče **odnosa sa medijima**, kod nekoliko javnih preduzeća je utvrđeno da su zaključivala ugovore sa medijima radi praćenja aktivnosti preduzeća, ili sponzorske ugovore.

¹ Istraživanje je urađeno na uzorku od 30 JP - 13 čiji je osnivač Vlada Srbije, dva pokrajinska i 15 lokalnih.

S obzirom na to da su pojedina javna preduzeća ignorisala zahtev da za potrebe istraživanja dostave ugovore, nije moguće doneti celovit zaključak o raširenosti pojava koje odstupaju od propisa i medijskih standarda. Međutim, čak i u dobijenim ugovorima, pronađeno je nekoliko slučajeva da su mediji prihvatili obaveze koje mogu narušiti nezavisnu uređivačku politiku.

Nalazi istraživanja ukazuju na potrebu da se zakonske norme preciziraju i dopune. Ukazujemo takođe da još uvek nije donet podzakonski akt koji treba da omogući odgovarajuću naknadu za stručnjake koji bi vodili javna preduzeća, iako je prošlo godinu dana od isteka roka. Nije usvojen ni akt koji treba da uredi stručno usavršavanje predsednika i članova nadzornih odbora u oblasti korporativnog upravljanja. Međutim, ni jedna promena propisa ne može da nadoknadi ono što je bilo glavna prepreka sprovođenju i ovog i prethodnog Zakona o javnim preduzećima – nedovoljna volja da se norme sprovedu u delo.

Statistički nalazi istraživanja (stanje na početku septembra 2017):

Kršnja Zakona, nepravilnosti ili nepostojanje dokaza da je Zakon poštovan:

- **U 28 slučajeva** nepravilnosti su pronađene **u vezi sa direktorima i izborom direktora**. U 15 slučajeva **istekao je rok za okončanje konkursa** za izbor direktora; u **sedam slučajeva mandat vršioca dužnosti direktora traje duže od zakonskog maksimuma od 12 meseci**; u dva slučaja „v.d. stanje” traje duže od zakonskog maksimuma uz "rotiranje" v.d. direktora; u dva slučaja sporno je da li direktor ili v.d. direktora **ispunjava (ili je ispunjavao) zakonske uslove** za tu funkciju; u dva slučaja sporno je trajanje mandata direktora postavljenih 2012. godine.
- Od **30 posmatranih preduzeća**, u samo **dva su direktori izabrani** u skladu sa odredbama novog Zakona o javnim preduzećima, a u **11 su izabrani pre stupanja novog Zakona** na snagu. U **dva preduzeća** još uvek su na čelu **direktori postavljeni 2012. godine**, pre stupanja na snagu prethodnog Zakona (u tim JP konkursi nisu raspisivani do 2017, uprkos tome što je to po prethodnom Zakonu moralo da se učini još u junu 2013). Na čelu **14 JP se nalaze vršioци dužnosti** direktora. Jedno preduzeće je ugašeno tokom istraživanja.
- Od posmatranih **30 JP, kod 29 su utvrđene nepravilnosti** u vezi **sa sastavom nadzornih odbora**, odnosno sa ispunjavanjem zakonskih uslova za članove NO. Sporne su kvalifikacije za jednog do četiri člana NO. U većini slučajeva TS je na osnovu dostupnih biografija ili dostavljenih podataka utvrdila da članovi NO ne ispunjavaju zakonske uslove (najčešće je to „najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima koji su povezani sa poslovima javnog preduzeća” ili „pet godina radnog iskustva na poslovima za koje se zahteva visoko obrazovanje”), dok u nekim situacijama, na osnovu dostavljenih i objavljenih dokumenata nije bilo moguće sa sigurnošću utvrditi da li su uslovi ispunjeni.

Preporuke za unapređenje propisa i prakse rada javnih preduzeća

Direktori

- Izmenama Zakona o javnim preduzećima bi trebalo **ograničiti trajanje „v. d. stanja“**, određivanjem maksimalnog vremena koje sme da protekne između razrešenja direktora i okončanja konkursa za izbor novog;
- Izmenama Zakona o javnim preduzećima predvideti obavezu da se **svi podaci koji su od značaja** za ocenu zakonitosti procesa izbora direktora i utemeljenosti odluke o izboru **učine javnim**, kako na sajtu javnog preduzeća, tako i na sajtu osnivača. I pre promene Zakona, treba uspostaviti ovu praksu;
- Svaki novi konkurs organizovati efikasno, pratiti ga **kampanjom koja će da ohrabri kvalitetne kandidate da se prijave**, a javnost i kandidate pravovremeno obavestiti o svim bitnim pitanjima;
- Vlada i drugi osnivači javnih preduzeća, političari, ali i mediji treba **da prekinu praksu promovisanja vršilaca direktora javnih preduzeća**. Naročito su sporne situacije kada se jedan vršilac dužnosti menja drugim bez obrazloženja, a to se predstavlja kao funkcionisanje sistema odgovornosti;

Nadzorni odbori

- Izmenama Zakona o javnim preduzećima, autentičnim tumačenjem Narodne skupštine ili mišljenjem Ministarstva privrede **precizirati šta će se smatrati „iskustvom u oblasti poslovanja javnog preduzeća“**, što je jedan od uslova za izbor članova nadzornih odbora. Uslov bi trebalo da se odnosi na prevashodne delatnosti JP;
- Osnivači treba **da preispitaju ispunjenost uslova za članove nadzornih odbora JP**, da objave podatke koji dokazuju kvalifikovanost i da razreše članove koji ne ispunjavaju uslove;
- Izvršiti analizu rezultata rada nadzornih odbora i **preispitati njihovu ulogu** pri sledećoj izmeni Zakona o javnim preduzećima. Naročito je bitno naglasiti da njihova uloga **nije samo praćenje finansijskih rezultata, već ostvarivanje primarne uloge JP** u zadovoljavanju potreba građana;
- Preispitati **uslove za izbor članova nadzornih odbora, postaviti ih tako da obuhvate širi dijapazon stručnosti** (npr. da najmanje jedan član poznaje svaku oblast poslovanja JP, najmanje jedan korporativno upravljanje, da svi imaju iskustvo u upravljanju ili nadzoru, da svi moraju da pohađaju obuke) i zatim izvršiti izbor novih nadzornih odbora u svim preduzećima;

Transparentnost

- Vlada, drugi osnivači javnih preduzeća, resorna ministarstva, novoosnovana Vladina Kancelarija za informacione tehnologije i elektronsku upravu treba da utiču na to da **sva javna preduzeća naprave internet prezentacije, da na njima objave sve obavezne podatke** iz Zakona o javnim preduzećima, ali i druge informacije potrebne korisnicima njihovih usluga;

- Izmenama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja obezbediti **da sva javna preduzeća i preduzeća u državnom vlasništvu izrađuju informatore o radu** i obezbediti poštovanje ovih pravila nadzorom upravne inspekcije (sadašnji zakon), odnosno Poverenika za informacije (izmenjeni zakon);
- **Primeniti kaznene norme** Zakona o javnim preduzećima, **naročito u vezi sa kršenjem pravila o javnosti rada**, podnošenjem zahteva za pokretanje prekršajnog postupka od strane resornog ministarstva. Primeniti i druge vrste sankcija (pokretanje postupaka za razrešenje zbog upornog kršenja pravila);

Oglašavanje, donacije, sponzorstva

- Preispitati efekte i **nanovo definisati politiku i pravila u oblasti donacija i sponzorstava**, i to za sva javna preduzeća, a ne samo ona koja se finansiraju iz budžeta, jer je u svakom slučaju reč o preduzećima koja koriste značajne javne resurse;
- Urediti **detaljnije i doslednije odnose javnih preduzeća sa medijima i oglašavanje u medijima**, u okviru izmena Zakona o javnim nabavkama, Zakona o javnim preduzećima, medijskih propisa ili Zakona o oglašavanju;

Celo istraživanje možete preuzeti sa sajta TS, sa stranice Inicijative i analize (<https://goo.gl/Qot4Bj>) ili sa stranice projekta (<https://goo.gl/LsNHAc>).

Debata o oglašavanju institucija javnog sektora

15. septembra 2017.

Državno oglašavanje nije u potpunosti regulisano. Zakon o javnom informisanju i medijima, kao ni drugi medijski zakoni iz 2014. se ne bave ovim pitanjima, a Zakon o oglašavanju iz 2016, kao i njegov prethodnik iz 2005, fokusirani su na komercijalno oglašavanje. Zakon o javnim nabavkama na nepotun i nedosledan način uređuje oglašavanje u medijima. U praksi su, međutim, uočeni brojni primeri oglašavanja institucija javnog sektora (državni organi, lokalne samouprave, javna preduzeća, javne ustanove...) koji predstavljaju rasipanje novca građana, jer se plaća za objavljivanje informacija od opšteg interesa, koje bi mediji i inače preneli, zato što se plaća reklama koja je nepotrebna, jer ne postoji konkurencija ili je oglas usmeren ka publici koja je nezainteresovana da primi poruku.

Naša je želja da podstaknemo debatu o zakonskom regulisanju državnog oglašavanja i da utvrdimo najvažnija pitanja koja je potrebno regulisati i moguće načine da se to učini. S obzirom na to da je u toku izrada nove Medijske strategije i izmena Zakona o javnim nabavkama, i da su ova pitanja bitna i sa stanovišta pregovora Srbije sa EU, postoji realna prilika da se propisi unaprede već tokom ove godine.

Transparentnost Srbija je 15. septembra 2017. u Medija centru organizovala debatu na temu **oglašavanja institucija javnog sektora**.

U prilogu (<https://goo.gl/FDNW8Q>) je, kao naš doprinos temi i polazne osnove za debatu, sažetak razmatranja TS na ovu temu (Začarani krug oglašavanja javnog sektora - davno poznati problemi i neznano vreme rešavanja).

Polazne osnove predstavio je programski direktor TS Nemanja Nenadić. U debati su učestvovali:

Dalila Ljubičić iz Asocijacije medija koja je ukazala da Zakon o oglašavanju nije regulisao neka značajna pitanja sa kojima se srećemo u praksi - nisu svi u javnom sektoru isti, neka javna preduzeća, na primer, su "igrači" na tržištu, važno je razdvojiti razne vrste oglašavanja – usluge koje pruža država, javna saopštenja, društveno odgovorne kampanje, a što se tiče pitanje zaštite uloge javnog interesa postavlja se pitamnje uloge onoga ko prati ispunjenje obaveze;

Miroslav Milićević iz Saveta za borbu protiv korupcije postavio je pitanje učinka javnih kampanja, koje odnose mnogo novca, a nismo obavešteni o učniku. Naveo je primer kampanja "Očistimo Srbiju", borbe protiv pušenja, prevencije raka dojke. Milićević je podsetio i na izveštaj Saveta o uticaju na medije kroz oglašavanje;

Zoran Gavrilović iz Biroa za društvena istraživanja ocenio je da se novac građana, bez kontrole, pretvara u partijski novac i koristi za uticaj na medije, kako bi se od medija napravila sredstva propagande i promocije.

Bijana Amanović iz Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija postavila je pitanje da li sve što je pomenuto može da se reguliše Zakonom o oglašavanju. Ukazala je da je potrebno napraviti razliku između tržišnog oglašavanja i javnog obaveštavanja. Problemi moraju da se rešavaju, ali ne kroz Zakon o oglašavanju, zaključila je.

Milan Kovačević, konsultant za strane investicije, postavio je pitanje transparentnosti i dostupnosti informacija. On je, komentarišući pitanje učinka kampanja, odnosno svrsishodnost, ocenio da bi DRI morala mnogo više da se bavi tim pitanjem revizije svrsishodnosti.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo dva slučaja iz prakse našeg Antikorupcijskog savetovališta:

Nadogradnja

Stigla je prijava u vezi sa nadogradnjom dva sprata na veoma staroj zgradi na Vračaru. Podnosilac prijave nas je izvestio i da je obavestavao nadležne inspekcije koje su, prema navodima iz prijave, najpre donosile rešenja o obustavljanju gradnje ali nisu reagovala na nepoštovanje od strane investitora. Na stalna insistiranja stanara zgrade, inspekcija je odgovarala da nije nadležna, i da ništa ne može da učini po pitanju nepoštovanja i nastavka nadogradnje poslednjih spratova na zgradi. Podnosioci prijave smatraju da su inspeksijski organi u dosluhu sa investitorima, ali da ne mogu to da dokažu.

Javna nabavka

U toku nedelje nam je stiglo obaveštenje od podnosioca prijave u vezi sa javnom nabavkom uređaja za Univerzitet u Novom Pazaru. Prema našim savetima, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu prava u postupku javne nabavke, koji je najpre odbačen od strane naručioca kao neblagovremen. Insistirali smo kod ponuđača da istraje u izjašnjenjima o nastavku, što je kasnije rezultiralo donošenjem pozitivnog rešenja od strane Republičke komisije za zaštitu prava i usvajanjem podnetog zahteva. Postupak je delimično poništen i vraća se na ponovno odlučivanje. Jedna od pozitivnih stvari je da je naručilac, mada na žalost kasno, prepoznao svoje greške i da je spreman da sarađuje u cilju zakonitog sprovođenja postupka i izbora najpovoljnije ponude. TS će nastaviti da prati postupak.

Mediji

Pravobranilaštvo ne čita podneske koje šalje sudu

Pištaljka, Biljana Živanović, 13. septembar 2017.

Državno pravobranilaštvo Republike Srbije u procesima protiv uzbunjivača niti čita predmete niti se njima pojedinačno bavi već kopira jedan isti podnesak koji šalje sudovima, a u kojem, između ostalog, uzbunjivačima osporava status lica koja ukazuju na problem korupcije, piše portal Pištaljka.

U izjašnjenju Višem sudu u Beogradu po tužbi uzbunjivača iz MUP-a Predraga Simonovića, republičko pravobranilaštvo je od reči do reči, izmenivši samo ime i datum, iskopiralo, sve sa slovničkim greškama i pogrešnim informacijama, podnesak koji je godinu dana ranije dostavilo tom sudu u slučaju drugog uzbunjivača iz MUP-a.

Pravobranilaštvo tvrdi da je „logično” da su poslali sudu isti podnesak umesto da su svaki posebno analizirali. „Državno pravobranilaštvo, kao i sudovi, u stručnom smislu teže jednoobraznom postupanju u istoj vrsti predmeta. Kako je postupak koji se vodi sa (drugim uzbunjivačem) iste vrste, u pravnom smislu, kao i postupak koji se vodi sa Predragom Simonovićem, sasvim je logično da je Državno pravobranilaštvo uputilo sudu podnesak iste pravne sadržine”, naveli su za Pištaljku iz tog pravobranilaštva. Oni dalje tvrde da se zbog velikog broja predmeta a malog broja zamenika, koji kako se ispostavilo samo potpisuju podneske bez prethodnog čitanja, „u istoj vrsti sporova koriste modeli podnesaka kada se radi o već definisanim pravnim pitanjima”.

Republičko pravobranilaštvo, koje samo priznaje da često reciklira već napisane podneske i ne ulazi u pojedinosti predmeta, navodi i da broj predmeta prouzrokuje „ne tako često, tehničke greške koje ne utiču na pravnu ispravnost i tačnost podnesaka u pravnom smislu, kao ni na odluku suda”.

Pištaljka je ukazala Državnom pravobranilaštvu da su u podnesku sudu koji je potpisala zamenik državnog pravobranioca Dubravka Zečević netačno naveli da je Simonović bodibilder i fitness instruktor koji uzbunjivanje koristi za ličnu promociju i da su na taj način indirektno uticali na negativnu odluku suda.

U odgovoru Državnog pravobranilaštva na pitanje da li će neko odgovarati za ovaj skandalozan postupak nije najavljena mogućnost da se ispravi greška niti upućeno izvinjenje zbog učinjenog propusta. U odgovoru koji nije potpisao nijedan od 23 zamenika državnog pravobranioca posebno je istaknuto da se rad zamenika Dubravke Zečević, koja je potpisala sporni podnesak ni ne pogledavši ga, ne može kvalifikovati kao „nesavestan, odnosno nemaran rad”.

Simonović je tužio MUP i od Višeg suda u Beogradu tražio da donese privremenu meru na rešenje kojim je, maja ove godine, razrešen dužnosti člana Radne grupe za rasvetljavanje ubistva novinara Milana Pantića, iako je prethodno nagrađen i unapređen zbog zalaganja i rezultata postignutih u Radnoj grupi za istraživanje ubistva novinara Slavka Ćuruvije.

U izjašnjenju na Simonovićev zahtev, Pravobranilaštvo tvrdi da on „zloupotrebljava institut uzbunjivanja i uzbunjivača“ razmatrajući tako motive, odnosno „dobru veru“ uzbunjivača, institut ukinut još 2014. usvajanjem Zakona o zaštiti uzbunjivača. Ovim zakonom je odlučivanje o zaštiti uzbunjivača sa Agencije za borbu protiv korupcije preneto u sudsku nadležnost pa se zato Simonović i obratio Višem sudu u Beogradu.

Agencija za borbu protiv korupcije je svojevremeno prilikom odlučivanja o zaštiti uzbunjivača uzimala u obzir i motive uzbunjivača, jer je po pravilniku bilo neophodno da lice koje prijavi korupciju to uradi u „dobra veri“ da bi moglo da dobije zaštitu. Međutim, iako se Pravobranilaštvo na njih poziva, motivi uzbunjivača već tri godine nisu osnov za određivanje zaštite upravo kako bi se izbegle manipulacije ove vrste.

Pravobranilaštvo još tvrdi da u radnjama predlagača „nema elemenata uzbunjivanja“ i da se razlozi zbog kojih je Simonović tužio MUP „pre mogu okarakterisati kao radnje lične propagande... a obzirom da je imenovani, kako sam tvrdi, višestruko nagrađivani bodibilder i fitnes instruktor“.

Ova rečenica potpuno je identična onoj u podnesku koji je pravobranilaštvo podnelo godinu dana ranije protiv drugog uzbunjivača iz MUP-a, koji jeste nagrađivani bodibilder i fitnes instruktor. Simonović se, kako tvrdi, nikada nije bavio ovim sportovima.

Pištaljka je zbog ovog incidenta zatražila od Ministarstva pravde da sprovede nadzor nad radom Državnog pravobranilaštva jer nisu ni pročitali niti se upoznali sa navodima inicijalnog akta kojim je Simonović pokrenuo sudski postupak protiv Republike Srbije. Pištaljka traži i da se pokrene postupak protiv odgovornih lica u pravobranilaštvu.

„Da li je opravdano da Republika Srbija preko poreskih obveznika plaća zastupanje svojih imovinskih prava i interesa onim zaposlenima koji ne žele da se udostoje da pročitaju i makar ispravno prepisu navode iz podneska protivne strane već se u zastupanju služe sopstvenim plagiranjem i klevetom, a da ovaj državni organ pritom ima pravo da tarifira radnje koje preduzima pred sudom prema advokatskoj tarifi“, navodi se u zahtevu Pištaljke.

Viši sud je, kako je pravobranilaštvo i tražilo, odbio Simonovićev zahtev za određivanje privremene mere kojom bi bilo odloženo rešenje MUP-a.

Taj sud je u odgovoru Pištaljci naveo da „izbor načina sačinjavanja podnesaka stranaka nije u nadležnosti suda, te su stranke slobodne da podneske sačinjavaju i kopiranjem prethodnih podnesaka podnetih u drugim postupcima“: „Sud ceni sve podneske koje ne odbaci kao neuredne, nedozvoljene ili neblagovremene, u skladu sa odredbama Zakona o parničnom postupku, ali odluke ne zasniva na njima, već na činjeničnom stanju utvrđenom u toku postupka i zakonskim odredbama“.

Umesto raspisivanja konkursa, Srbija deceniju u v.d. stanju

N1, Đorđe Nasković, 9. septembar 2017.

Vlada Srbije nastavila je praksu da umesto raspisivanja konkursa za mesta u državnoj upravi ili državnim preduzećima, na te funkcije imenuje vršioci dužnosti. Stručnjaci upozoravaju da to odgovara Vladi, jer u bilo kom trenutku može da zameni onoga koga je imenovala, čime "kupuje" njegovu poslušnost.

Vlada Srbije na sednici poslednjeg dana avgusta donela je odluku i o tridesetak kadrovskih rešenja. Međutim, na većinu funkcija, na mesta pomoćnika ministara, direktora uprava ili generalnih direktora akcionarskih društava u kojima je vlasnik, vlada je imenovala - vršioci dužnosti.

"Mi smanjujemo broj ljudi koji obavljaju poslove v.d. stanja posebno u funkciji pomoćnika ministara. Otome smo u stalnoj komunikaciji sa EU, to je nešto na šta je nama skrenuta pažnja i ta situacija se uveliko poboljšava", kaže premijerka Ana Brnabić.

Stručnjaci, međutim, upozoravaju da se imenovanjima vršilaca društvenosti krše zakoni, koji su predvideli raspisivanje konkursa za ta mesta i ističu da je Srbija praktično već deceniju u v.d. stanju.

"Glavna poruka v.d. stanja je da su svi zamenjivi. Da niko tu nije na osnovu svojih zasluga već isključivo na osnovu dobre volje onoga ko drži političku moć. V.d. stanje odgovara onima koji mogu veoma lako da zamene trenutnog vršioca dužnosti nekim drugim", smatra Nemanja Nenadić iz Transparentnosti Srbija.

Prema zvanični podacima, od 346 radnih mesta, takozvanih "položaja" u državnoj upravi, samo 91 mesto vlada je popunila nakon sprovedenog konkursa.

Umesto raspisivanja konkursa, Srbija deceniju u v.d. stanju

Autor teksta:

Đorđe Nasković

f 45

g 0

in 0

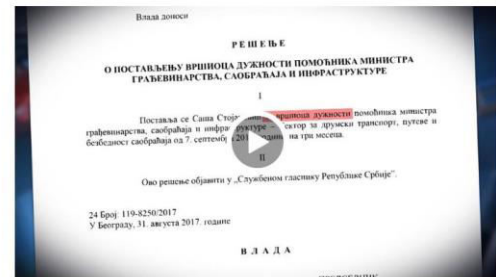

8

E-mail

istinaomer

Vlada Srbije nastavila je praksu da umesto raspisivanja konkursa za mesta u državnoj upravi ili državnim preduzećima, na te funkcije imenuje vršioci dužnosti. Stručnjaci upozoravaju da to odgovara Vladi, jer u bilo kom trenutku može da zameni onoga koga je imenovala, čime "kupuje" njegovu poslušnost.

Izvor: N1

Vlada Srbije na sednici poslednjeg dana avgusta donela je odluku i o tridesetak kadrovskih rešenja. Međutim, na većinu funkcija, na mesta pomoćnika ministara, direktora uprava ili generalnih direktora akcionarskih društava u kojima je vlasnik, vlada je imenovala - vršioci dužnosti.

Predsednik Skupštine Grada na otvaranju novog prostora privatne novosadske poliklinike

021, 10. septembar 2017.

Predsednik Skupštine grada Zdravko Jelusić podržao je svojim prisustvom ove subote svečano otvaranje novih prostorija privatne poliklinike "ST Medicina", koja u Novom Sadu radi već sedam godina.

Jelusić je, okružen poznatim lekarima iz velikog broja medicinskih struka u gradu, praktično u ime Grada podržao privatnu zdravstvenu kliniku koja se u julu preselila iz Ulice Branimira Ćosića na Bulevar oslobođenja, u julu je i nastavila sa radom u novom prostoru, ali je svečano otvaranje priređeno tek ovog vikenda.

U ovoj poliklinici radi najveći broj specijalista zaposlenih na Institutu za kardiovaskularne bolesti Vojvodine, ali su svoje mesto našli i zaposleni u Kliničkom centru Vojvodine i u drugim ustanovama. Kako je za 021 rekao dr Tibor Čanji, kardiolog sa pomenutog instituta u Sremskoj Kamenici, ali i suvlasnik u "ST Medicini", Grad Novi Sad načelno nije nikakvim subvencijama podržao otvaranje i rad ove ordinacije, već je podrška stigla dobrovoljno. Kako je naglasio, sa svečanim otvaranjem klinike koja uveliko radi čekalo se jer je bilo leto, te nije bilo moguće organizovati događaj u punom kapacitetu, sa svim zvanicama i na pravi način.

Kako je 021 nedavno pisao, pojavljivanje političara, ali pre svega nosioca javnih funkcija, na privatnim dešavanjima u ime predstavnika vlasti predstavlja ništa više do marketinški potez i uslugu klijentu, tj. privatniku. Politički analitičari smatraju da se radi o čistoj zloupotrebi položaja u korist privatnika, što je u suprotnosti sa funkcijom koju ljudi na vlasti nose - zaštita interesa građana.

S druge strane, predsednik Skupštine grada Zdravko Jelusić za 021 kaže da je došao na svečano otvaranje privatne klinike jer se, zapravo, radi o interesu građana. Kako je objasnio, krajnje je vreme da se zdravstvo u Srbiji uredi na takav način da privatna praksa potpuno preuzme ulogu državnog sektora, tako što će se zakonom urediti dominantno poslovanje privatnika. Tako bi, tvrdi on, domaće zdravstvo bilo kvalitetnije.

"Kada je u pitanju zdravstvo, svi moramo da radimo na tome da stepen zdravstvene zaštite uvek dižemo na što je moguće viši nivo. Evropske tekovine su takve da se praktično taj prvi susret pacijenta sa zdravstvenom potrebom, ukoliko nije urgentni slučaj, dešava preko privatnih institucija i privatnih

Predsednik Skupštine Grada na otvaranju novog prostora privatne novosadske poliklinike

Predsednik Skupštine grada Zdravko Jelusić podržao je svojim prisustvom ove subote svečano otvaranje novih prostorija privatne poliklinike "ST Medicina", koja u Novom Sadu radi već sedam godina.

Jelusić je, okružen poznatim lekarima iz velikog broja medicinskih struka u gradu, praktično u ime Grada podržao privatnu zdravstvenu kliniku koja se u julu preselila iz Ulice Branimira Ćosića na Bulevar oslobođenja, u julu je i nastavila sa radom u novom prostoru, ali je svečano otvaranje priređeno tek ovog vikenda.

ordinacija. Vidite da se praktično ceo segment stomatologije preneo na privatni sektor. Lično verujem i nadam se da će i kod nas Ministarstvo zdravlja naći način i usvojiti modele koji su zastupljeni u celoj Evropi, a to je da mi imamo svog privatnog lekara, koji ima ugovor sa Fondom za zdravstvo i na taj način dolazimo do pregleda u privatnoj praksi. Na taj način, ubeđen sam, dići ćemo kvalitet zdravstva", poručio je Jelušić i dodao da je zato neophodno da Novi Sad, pa i cela država, ima dovoljan broj privatnih klinika.

"Ne vredi da prvo usvajamo zakon, pa shvatimo da nemamo dovoljno klinika koje bi se ovim bavile. Lično sam ubeđen da bi stepen kvaliteta usluge bio apsolutno veći u slučaju da se obavlja u privatnom sektoru", naglasio je predsednik Skupštine grada za 021.

Njegovo mišljenje je da privatni sektor treba da preuzme, suštinski, što veći broj sektora.

"Ne vidim razlog da se kod nas sa ovim toliko kasni u zdravstvu. Verujte da iza ovakve inicijative stoji ceo gradski establišment. Jako nam je bitno da oni koji odgovorno rade svoj posao budu i podržani, makar na ovaj način, jer zakonski način još uvek ne postoji", poručio je Jelušić.

Inače, podršku visokog čelnika Grada svečanom otvaranju novog prostora privatne klinike, odnosno preseljenju, pratile su i zvanične najave, kao i izveštaj sa samog događaja informativne službe Skupštine grada. Sem njega, tu su bili i direktor Doma zdravlja Veselin Bojat, načelnik Južnobačkog okruga Milan Novaković i mnogi drugi.

Poslednji slučaj još jednom je pokazao da se nosioci funkcija ne libe da potpuno otvoreno podržavaju svoje prijatelje, poznanike, saradnike ili klijentelu, a u Novom Sadu to je sve češće slučaj. Hteli to ili ne, samopromocija je postala sve agresivnija, a mediji i tzv. mediji mahom samo prenesu već servirane informacije o tome šta je ko uradio, obišao, otvorio.

"Ne mora da znači da postoji neki ugovor između političara i privrednika, ali sam termin promocija podrazumeva pozitivnu priču o nekome i nečemu. Ako se tome na neki način pozajmi funkcija, to je apsolutna zloupotreba položaja. U normalnom svetu to je nepojmljivo", kazao je za 021 direktor agencije za odnose sa javnošću "Pragma" Cvijetin Milivojević.

